

دعوای ابطال رأی داوری در رویه دادگاهها

توحیدزیناله

وکیل پایه یک دادگستری

فهرست کلی

۱۱.....	مقدمه
۱۳.....	معرفی دعوا و نمونه دادخواست ابطال رأی داور
۱۵.....	مبحث اول: معرفی دعوای ابطال رأی داوری
۱۵.....	گفتار اول: موارد اعتراض به رأی داوری
۱۸.....	گفتار دوم: مرجع صالح و مهلت دعوای ابطال رأی داوری
۱۹.....	گفتار سوم: طریقه ابلاغ و اجرای رأی داوری
۲۰.....	گفتار چهارم: طریقه و آثار اعتراض به رأی داوری
۲۲.....	مبحث دوم: نمونه تقاضانامه ها و آراء و داوری نامه ها
۲۲.....	گفتار اول: نمونه تقاضانامه داوری
۲۳.....	گفتار دوم: نمونه داوری نامه ها
۲۹.....	گفتار سوم: نمونه آراء داوری
۳۷.....	گفتار چهارم: نمونه فرم ابلاغ رأی داوری و تمدید مهلت
۳۹.....	نمونه دادخواست درخواست تعیین داور
۴۰.....	نمونه دادخواست ابطال رأی داوری خارج از مهلت
۴۱.....	نمونه دادخواست ابطال رأی داوری خلاف حق
۴۲.....	نمونه دادخواست ابطال رأی داوری خارج از حدود
۴۳.....	دعوای ابطال رأی داور در آراء دیوان عالی کشور
۴۵.....	مبحث اول: دعوای ابطال رأی داوری در آراء دیوان عدالت اداری
۴۸.....	مبحث دوم: دعوای ابطال رأی داوری در آراء شعب دیوان عالی کشور
۱۰۳.....	دعوای ابطال رأی داور در آراء دادگاه ها
۲۵۹.....	دعوای ابطال رأی داوری در نشست های قضائی
۲۶۹.....	دعوای ابطال رأی داوری در نظریه های مشورتی
۲۹۱.....	دعوای ابطال رأی داوری در قوانین و مقررات قانونی
۲۹۳.....	از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۲۹۳.....	از قانون حمایت از خانواده
۲۹۴.....	از قانون آیین دادرسی مدنی
۳۰۴.....	از قانون اجرای احکام مدنی
۳۰۴.....	از قانون تجارت
۳۰۵.....	منابع و مآخذ

فهرست جزئی

۱۱	مقدمه.....
۱۳	معرفی دعوا و نمونه دادخواست ابطال رأی داور.....
۱۵	مبحث اول: معرفی دعوی ابطال رأی دآوری
۱۵	گفتار اول: موارد اعتراض به رأی دآوری
۱۸	گفتار دوم: مرجع صالح و مهلت دعوی ابطال رأی دآوری
۱۹	گفتار سوم: طریقه ابلاغ و اجرای رأی دآوری
۲۰	گفتار چهارم: طریقه و آثار اعتراض به رأی دآوری
۲۲	مبحث دوم: نمونه تقاضانامه ها و آراء و دآوری نامه ها
۲۲	گفتار اول: نمونه تقاضانامه دآوری
۲۳	گفتار دوم: نمونه دآوری نامه ها
۲۹	گفتار سوم: نمونه آراء دآوری
۳۷	گفتار چهارم: نمونه فرم ابلاغ رأی دآوری و تمدید مهلت
۳۷	موضوع: صورت جلسه تمدید مهلت دآوری
۳۷	موضوع: درخواست تنفیذ و تمدید مهلت دآوری
۳۹	نمونه دادخواست درخواست تعیین داور
۴۰	نمونه دادخواست ابطال رأی دآوری خارج از مهلت
۴۱	نمونه دادخواست ابطال رأی دآوری خلاف حق
۴۲	نمونه دادخواست ابطال رأی دآوری خارج از حدود
۴۳	دعوی ابطال رأی داور در آراء دیوان عالی کشور.....
۴۵	مبحث اول: دعوی ابطال رأی دآوری در آراء دیوان عدالت اداری
۴۵	۱. ابطال بخش نامه مربوط به مالی محسوب کردن دعوی ابطال رأی دآوری
۴۸	مبحث دوم: دعوی ابطال رأی دآوری در آراء شعب دیوان عالی کشور
۴۸	۱. هزینه دادرسی ابطال رأی دآوری در مرحله تجدیدنظر
۴۸	۲. عدم تأثیر اسقاط حق اعتراض بر درخواست ابطال رأی دآوری
۴۹	۳. قابلیت ابطال آراء خارج از حدود اختیارات دآوری
۴۹	۴. انتخاب داور توسط وکیل بدون اجازه موکل
۴۹	۵. بررسی بطلان رأی دآوری
۵۰	۶. لزوم اهلیت در ارجاع دعاوی به دآوری
۵۱	۷. درخواست ابطال رأی دآوری از مرجع ذیصلاح

8. بقای رأی داوری در خصوص مغایرت آن با رأی دادگاه..... ۵۱
9. تحلیل آراء بر مصادیق ابطال آراء صادره از داوری ۵۷
10. تأیید صحت رأی داوری از منظر آراء ابرامی دیوان عالی کشور ۶۷
11. ارجاع امر به داوری جهت ارزیابی ارزش املاک غیرمنقول ۷۳
12. عدم ممانعت ارجاع امر به داوری در خصوص الزام به ایفای تعهد از سوی متعاقدین ۷۵
13. عدم وجاهت قانونی رسیدگی دادگاه در خصوص تراضی طرفین به داوری ۷۸
14. ابطال رأی داوری به سبب صدور خارج از مهلت تعیین شده ۸۰
15. عدم تأثیر دادخواست ابطال به سبب درخواست خارج از مهلت مقرر ۸۲
16. بطلان رأی داوری به جهت قطعیت رأی محکمه بر فسخ قرارداد ۸۴
17. صلاحیت دادگاه در تصحیح آراء با انقضاء مدت داوری ۸۷
18. صدور حکم به رد دعوا به جهت خروج از مصادیق ماده ۴۸۹ ق.آ.د.م. ۹۰
19. ابطال رأی داوری مستند به ماده ۴۸۹ ق.آ.د.م. ۹۳
20. داوری در طلاق ۹۸
- 103. دعوای ابطال رأی داور در آراء دادگاهها.....**
1. بررسی افزایش خواسته دعوای ارجاع شده به داوری 105
2. بررسی صحت قرارداد داوری و اعتبار امر مختوم 108
3. دخالت دادگاه برای تعیین داور مرضی الطرفین به جهت عدم تراضی 111
4. عدم ابطال رأی داوری مستفاد از بند ۲ ماده ۴۶۹ ق.آ.د.م. 113
5. صلاحیت دادگاه در رسیدگی به اصل دعوا در بحث انصراف و عدم تراضی بر تجدید بر داوری 114
6. عدم رعایت مقررات ابلاغ و بررسی اجراهای حاکم بر آن 117
7. تفویض صلاحیت دادگاه در انتخاب داور سوم با استناد به ماده ۴۶۷ ق.آ.د.م. 120
8. ابطال رأی داوری ضمانت اجرای ابلاغ خارج از مهلت مقرر 122
9. اصل صحت رأی داوری عدم صلاحیت دادگاه در ورود به دعوا 125
10. بطلان، ضمانت اجرای عدم رعایت تشریفات داوری راجع به اموال دولتی 129
11. اشتباه دادگاه بدوی در تشخیص زمان اعتراض خارج از رأی داوری 130
12. طلاق عقد مبنای ارجاع به داوری و تأثیر آن بر صدور رأی داور 132
13. قطعیت قرار رد درخواست ابطال رأی داور 135
14. صدور رأی داوری منتهی به فسخ قرارداد موضوع داوری 136
15. محدودیت داور در خصوص صلح و سازش 138
16. تأثیر عدم تعیین موضوع داوری بر اعتبار قرارداد داوری 142
17. الزام آور بودن تصمیم نماینده رئیس جمهوری در ارجاع اختلاف دستگاه‌های دولتی به داوری 143

۱۸. قائم به شخص بودن داوری و عدم صلاحیت دادگاه در تعیین داور به سبب فوت ۱۴۶
۱۹. عدم استماع دعوای ابطال رأی داوری قبل از ابلاغ رأی داور ۱۴۷
۲۰. بطلان رأی داوری و عدم تکلیف دادگاه به تعیین داور در صورت توافق قبلی بر داور معین ۱۴۹
۲۱. تأثیر عدم تراضی نسبت به تعیین داوران مرضی الطرفین ۱۵۲
۲۲. بطلان رأی داور مبنی بر بی‌اعتباری قرارداد متضمن شرط داوری ۱۵۴
۲۳. کیفیت رسیدگی دادگاه به دعوی ابطال رأی داور ۱۵۷
۲۴. اعتراض به رأی داوری قبل از ابلاغ آن ۱۶۱
۲۵. اثر حقوقی سلب وصف الزام‌آور بودن آراء داوری ۱۶۳
۲۶. عدم تأثیر تعیین نحوه ابلاغ بر تاریخ صدور رأی ۱۶۵
۲۷. تأثیر اعمال فسخ بر قراردادهای متضمن شرط داوری ۱۶۷
۲۸. تمیز ماهیت و نوع بینش دادگاه بر دعوای ابطال آراء داوری ۱۷۰
۲۹. تکلیف دادگاه در صورت عدم صدور رأی داوری در موعد قانونی ۱۷۲
۳۰. ابطال رأی داوری و عدم صلاحیت دادگاه در تعیین داور به سبب فقدان تراضی طرفین به داوری ۱۷۴
۳۱. تمدید حدود صلاحیت و اعتبار داور در رسیدگی به موضوع اختلاف ۱۷۵
۳۲. عدم وصف ترافع در پذیرش یا رد درخواست اجرای رأی داور ۱۷۷
۳۳. در قالب تصمیم اداری دستور اجرای رأی داوری ۱۷۹
۳۴. جنبه غیرتراضی درخواست صدور اجراییه در قالب تصمیم اداری ۱۸۰
۳۵. ماهیت شرط حل اختلاف به صورت کدخدانمنشی ۱۸۱
۳۶. اثر فوت یکی از طرفین داوری در قرارداد داوری ۱۸۳
۳۷. تعیین مدت داوری ۱۸۵
۳۸. حدود اختیار دادگاه در بررسی رأی داوری ۱۸۷
۳۹. دعوای ابطال رأی داور به علت عدم صلاحیت داور ۱۸۹
۴۰. صلاحیت داور پس از ابطال رأی داوری ۱۹۲
۴۱. نحوه تعیین داور مرضی الطرفین ۱۹۴
۴۲. اصول و تشریفات دادرسی در داوری ۱۹۸
۴۳. دعوای اعلام بطلان رأی داور ۲۰۰
۴۴. دعوای ابطال رأی داور به علت کلی و مبهم بودن آن ۲۰۲
۴۵. مغایرت رأی داور با قواعد آمره و نظم عمومی ۲۰۴
۴۶. درخواست ابطال رأی داوری در خصوص چک‌های صادره از مؤسسه‌های مالی و اعتباری ۲۰۶
۴۷. اعتراض به رأی داوری قبل از ابلاغ آن ۲۰۹
۴۸. اثر حقوقی سلب وصف الزام‌آور بودن از رأی داوری ۲۱۰

۴۹.	تلقى تاريخ تسليم رأى داورى به منزله تاريخ انشأى رأى	۲۱۳
۵۰.	اثر فسخ قرارداد متضمن شرط داورى	۲۱۵
۵۱.	ماهيت و نوع رأى دادگاه در رسيدگى به دعوای ابطال رأى داورى	۲۱۷
۵۲.	تقاضای تعيين داور مرضى الطرفین از دادگاه	۲۱۹
۵۳.	بی اعتباری شرط داورى با فوت احد از طرفین قرارداد	۲۲۱
54.	قلمرو صلاحيت دادگاه در رسيدگى به دعوای ابطال رأى داور	۲۲۲
۵۵.	اصلاح و تکميل رأى داورى	۲۲۴
۵۶.	درخواست ابطال رأى داور با وجود سلب حق اعتراض	۲۲۶
۵۷.	مبنای حقوقی لزوم تصريح حدود اختیارات داور	۲۲۸
۵۸.	تصريح دادگاه به عنوان مرجع حل اختلاف با وجود تعيين داور	۲۳۰
۵۹.	حدود صلاحيت داور	۲۳۲
۶۰.	دعوای ابطال رأى داور به دليل مغایرت با نظريه کارشناس	۲۳۳
۶۱.	ابطال رأى داور به دليل صدور آن خارج از مهلت قانونی	۲۳۷
62.	تقاضای اعاده دادرسی به استناد وجود سند مکتوم	۲۳۹
۶۳.	ماهيت داوری مندرج در قانون بخش تعاون	۲۴۲
۶۴.	لزوم صدور و تسليم رأى داور در مهلت داوری	۲۴۴
۶۵.	مناطق صلاحيت داور در دعوای بين شریک و شریک	۲۴۷
۶۶.	رفع نقض از دادخواست ابطال رأى داور خارج از مهلت اعتراض	۲۴۹
۶۷.	مرجع رسيدگى به اختلاف راجع به اصل عضويت در تعاونی	۲۵۱
۶۸.	تعيين داور مرضى الطرفین توسط دادگاه	۲۵۲
۶۹.	تفسیر شرط «مراجعه به دادگاه در صورت اختلاف در پذیرش رأى داوری»	۲۵۵
۷۰.	تکلیف قاضی در ارجاع به داوری در دعوای طلاق به درخواست زوجه	۲۵۷
۲۵۹.	دعوای ابطال رای داوری در نشست‌های قضائی	
۱.	تعیین شخص حقوقی به عنوان داور مخصوص به موارد خاص	۲۶۱
۲.	اعتراض به رأى داور و مغایرت مواد ۴۸۹ و ۴۹۰ قانون آیین دادرسی مدنی با ماده ۴۹۳ آن قانون در خصوص مهلت اعتراض و توقف اجرای رأى	۲۶۲
۳.	ابطال اجرائیه های صادره در خصوص صدور آراء داوری خارج از مهلت	۲۶۴
۴.	دادگاه رسيدگى کننده به اصل دعوای و ابلاغ و اجرای آراء داوری صادره خارج از دادگاه	۲۶۵
۵.	احکام مشمول دعوای اعتراض ثالث	۲۶۶
۶.	خروج موضوعی داوری از حکم و عدم قابلیت اعاده داوری نسبت به آراء مزبور	۲۶۷
۲۶۹.	دعوای ابطال رای داوری در نظریه‌های مشورتی	

۱. استعفا و تأثیر آن بر شرایط حاکم بر داوری ۲۷۱
۲. عدم رعایت صلاحیت محلی در انتخاب داور به درخواست تعیین داور مرض‌الطرفین ۲۷۲
۳. عدم رعایت تشریفات دادرسی نسبت به اجراییه‌های صادره از آراء داوری ۲۷۲
۴. ارجاع امر به داوری در اسناد رسمی ۲۷۳
۵. ماهیت غیر مالی بودن دعوای ابطال رأی داور ۲۷۳
۶. ارجاع امر به داوری دعوای موجر و مستأجر ۲۷۴
۷. عدم معرفی داور ۲۷۴
۸. لازم‌الرعایه بودن قوانین آمره برای اقلیت‌های مذهبی ۲۷۵
۹. زایل شدن داوری به سبب اقاله یا تفاسخ معامله ۲۷۵
۱۰. بررسی ماهیت قول‌نامه در تعهد به انتقال مال نه سند انتقال یا دلیل مالکیت ۲۷۶
۱۱. تراضی و توافق دو شرکت خصوصی در ارجاع امر به مورد داوری ۲۷۷
۱۲. موضوع پرونده‌های املاک موقوفی در ارجاع امر به داوری ارجاع ۲۷۷
۱۳. ابطال رأی داور با درخواست شخص ذی‌نفع ۲۷۸
۱۴. استنکاف محکوم‌علیه نسبت به انجام عمل معین ۲۷۹
۱۵. نحوه ابلاغ رأی داوری ۲۸۰
۱۶. ابلاغ رأی داور از طریق آگهی ۲۸۰
۱۷. رعایت مهلت ۲۰ روزه برای اجرای رأی یا اعتراض به آن ۲۸۱
۱۸. موارد رفع ابهام یا اجمال از آراء داوری ۲۸۱
۱۹. بررسی وجود شرط رجوع به داوری در قرارداد ۲۸۲
۲۰. عدم تسری داوری در قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق به شرایط مندرج در ق.آ.د.م. ۲۸۲
۲۱. اتخاذ تصمیم دادگاه صالح بر آراء داوری صادره خارج از حدود اختیار ۲۸۳
۲۲. صحت انتخاب و پذیرش سمت داوری از ناحیه سردفتران و دفتریاران ۲۸۴
۲۳. چگونگی ابلاغ رأی داور ۲۸۴
۲۴. ارجاع دعوای بین دانشگاه آزاد اسلامی و اشخاص غیردولتی و عمومی به داوری ۲۸۵
۲۵. امضاء رأی داوری توسط کلیه داوران منتخب مرض‌الطرفین ۲۸۵
۲۶. دادگاه صالح برای اجرای آراء داوری ۲۸۶
۲۷. گنجاندن شرط ارجاع امر به داوری در قراردادهای بین مجموعه ورزشی دولتی ۲۸۶
۲۸. بررسی صلاحیت مراجع رسیدگی به درخواست ابطال رأی داوری کمتر از پنجاه میلیون ریال ۲۸۸
۲۹. دادگاه صالح در خصوص رسیدگی به اعتراض به رأی داوری ۲۸۸
۳۰. تعیین وقت رسیدگی برای تعیین داور و قطعی بودن تصمیم دادگاه ۲۸۹
۳۱. توقف رأی داور در مدت رسیدگی به دعوای بطلان آن ۲۸۹

۲۹۱	دعوای ابطال رای داوری در قوانین و مقررات قانونی
۲۹۳	از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۲۹۳	از قانون حمایت از خانواده
۲۹۴	از قانون آیین دادرسی مدنی
۳۰۴	از قانون اجرای احکام مدنی
۳۰۴	از قانون تجارت
۳۰۵	منابع و مآخذ

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی متفاوت است، با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود که البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی قبل از خروج از دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی وارد مرحله کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با ورود به میدان کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی تردید تنها منبع آموزش عملی وکالت، قضاوت و به طور کلی حقوق، بعد از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، همین رویه قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خواننده قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ قشری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی نمی‌تواند بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع روح زنده و محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه به قیمت عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان تمام خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هرکدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و انسجام‌بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظیفه فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصر به فرد با ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوا طی یک کتاب جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعوا اقدام نماید. در راستای تأمین این هدف مجموعه‌ای از کتاب‌ها هرکدام تحت عنوان کلی «دعوی... در رویه دادگاه‌ها» شامل موارد زیر تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آراء اصراری؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور؛

۴. آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر؛

۵. نشست‌های قضائی؛

۶. نظریه‌های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوا.

در این مجموعه سعی شده است رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوا به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلا، حقوقدانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه‌ها (دادگاه بدوی و تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن بوده از موارد متفاوت آراء صادره در موضوع نمونه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعه‌کنندگان عزیز قرار گیرد.
مختصر ویژگی‌های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعوا؛

۲. تقسیم‌بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛

۳. ارائه معرفی دعوا و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛

۴. ذکر عنوان برای هر مطلب به صورت خلاصه در فهرست؛

۵. دسترسی سهل و آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.

«گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ‌های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پربار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

فصل اول

معرفی دعوا و نمونه
دادخواست ابطال رأی داور

مبحث اول: معرفی دعوی ابطال رأی داوری

به دلیل اهمیت اصل سرعت و تخصص و احترام به اصل حاکمیت اراده از سوی مقنن، سیستم رسیدگی و دادرسی تحت عنوان «داوری» به وجود آمد که موضوع این نوشته را به خود اختصاص خواهد داد.

هرچند داوری نوعی قضاوت اختصاصی فی مابین اطراف دعوا می باشد؛ لیکن باید نتیجه این رسیدگی با اصول اساسی و عادلانه رسیدگی چون اصل تناظر، حق دفاع و... هماهنگ و منطبق باشد اگر فرایند رسیدگی فاقد این اصول باشد طرف متضرر و محق باید بتواند نسبت به آن اعتراض کند که در رویه دادگاهها از آن به عنوان «دعوی ابطال رأی داوری» نام برده می شود.

گفتار اول: موارد اعتراض به رأی داوری

در قانون آیین دادرسی مدنی مواد ۴۵۴ الی ۵۱۰ به موضوع داوری اختصاص یافته است که بعضی از آن مواد صریحاً موارد بطلان رأی داوری را اعلام داشتند و برخی نیز به قابلیت عدم استناد به رأی داوری به جهت عدم رعایت تشریفات قانونی لازم در جهت صدور و ابلاغ رأی اشاره داشته اند که در ذیل به ذکر آنها می پردازیم.

بند اول - موارد اعتراض به رأی داوری داخل در مهلت قانونی: در این موارد باید مهلت مقرر قانونی برای اعتراض رعایت گردد این موارد در ماده ۴۸۹ ق.آ.د.م. به صورت حصری بدین شرح آمده است:

۱. رأی صادره مخالف با قوانین مؤجد حق باشد؛
۲. داور نسبت به مطلبی که موضوع داوری نبوده رأی صادر کرده است؛
۳. داور خارج از حدود اختیار خود رأی صادر نموده باشد. در این صورت فقط آن قسمت از رأی که خارج از اختیارات داور است ابطال می گردد؛
۴. رأی داور پس از انقضای مدت داوری صادر و تسلیم شده باشد؛

۵. رأی داور با آنچه در دفتر املاک یا بین اصحاب دعوا در دفتر اسناد رسمی ثبت شده و دارای اعتبار قانونی است مخالف باشد؛

۶. رأی به وسیله داورانی صادر شده که مجاز به صدور رأی نبوده‌اند؛

۷. قرارداد رجوع به داوری بی‌اعتبار بوده باشد.

مجالى است به تشریح و توضیح هر کدام از موارد فوق پردازیم:

۱. **اصدار رأی برخلاف قوانین موجد حق:** هرچند کلمه «قوانین» در این بند به صورت عام و کلی آمده است؛ لیکن نظر به اینکه رعایت تشریفات آیین دادرسی در داوری لازم‌الارعايه نمی‌باشد باید این کلمه را منصرف به قوانین ماهوی دانست و حتی با فرض قبولی قوانین ماهوی برای این بند، قلمرو اجرایی این قوانین صرفاً مشمول قوانین تضمین‌کننده حق است نه همه قوانین ماهوی.

۲. **اصدار رأی نسبت به موضوع خارج از داوری:** اگر داور از خواسته دعوای ارجاع شده به داوری تعدی کرده و خارج از موضوع داوری اقدام به صدور رأی نماید همانند رسیدگی در مراجع قضائی این رأی فاقد اعتبار خواهد بود.

۳. **اصدار رأی داوری در مدت داوری:** فلسفه ارجاع امر به داوری اهمیت دادن به اصل سرعت می‌باشد؛ لذا باید در کمترین مهلت منتج به نتیجه گردد برای این منظور مقنن در حالتی که طرفین مهلتی را برای داوری تعیین ننموده باشد فرض قانونی سه ماه را مطابق ماده مربوطه تعیین نموده است؛ لذا داور نمی‌تواند خارج از مهلت رأی صادر نماید البته رویه قضائی حاکم بر این است که اگر طرفین بعد از صدور رأی داوری در خارج از مهلت آن را بپذیرند و نسبت به آن اعتراض نمایند. این رأی قابلیت اجرا دارد.

۴. **اصدار رأی برخلاف اسناد رسمی معتبر:** تمامی اسناد رسمی تا زمانی که عدم اعتبار آنها از طریق مرجع ذی صلاح اثبات نشود صدور رأی برخلاف آنها مصداق